

Eksperti przypominają, że zgodnie z prawem można dziedziczyć środki, które z OFE zostały przekazane na subkonto do ZUS-u. Ale wielu spadkobierców nie wie o tym. Według danych Zakładu, od stycznia do sierpnia br. liczba wypłat środków z subkonta (II filar ZUS) wyniosła 31,6 tysięcy, a kwota jednorazowych wypłat – ok. 516 mln zł. Jak podają eksperci, to spadkobiercy muszą wykonać pierwszy krok w tym zakresie. Brak działań z ich strony sprawia, że część pieniędzy wciąż pozostaje na kontach ZUS-u. Formalności trzeba zacząć od kontaktu z Zakładem. I jak dodają eksperci, nie ma wyznaczonego terminu, w którym należy to zrobić. Natomiast wypłacane środki podlegają zryczałtowanemu podatkowi dochodowemu od osób fizycznych.

Niewiedza spadkobierców

Prawo umożliwia dziedziczenie środków, które z OFE trafiły na subkonto w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Jednak wciąż niewiele osób o tym wie, a następnie podejmuje konieczne działania w tej sprawie. Jak wynika z danych przekazanych przez ZUS, w pierwszych ośmiu miesiącach br. liczba wypłat środków z subkonta (II filar ZUS) wyniosła 31,6 tysięcy, a kwota jednorazowych wypłat – ok. 516 mln zł. W całym ubiegłym roku było to odpowiednio 48,2 tys. i 740,2 mln zł. W 2020 roku – 38,8 tys. i 492,1 mln zł, a w 2019 roku – 40 tys. i 435,7 mln zł. W statystykach z tego zakresu za 2018 rok widzimy 38,5 tys. i 348,7 mln zł, a z 2017 roku – 45,2 tys. i 349 mln zł.

– Subkonto to część konta ubezpieczonego i jest prowadzone dla osób, które są członkami otwartych funduszy emerytalnych – OFE, a także dla osób, które po 31 stycznia 2014 r. nie zdecydowały się na zawarcie umowy z OFE. ZUS nie ma interesu fiskalnego w tym, aby ktoś zgłaszał się po zaksięgowane pieniądze po zmarłym, nawet w sytuacji, kiedy komuś te środki się należą. ZUS nie prowadzi kampanii informacyjnej w tej kwestii. Jednak, moim zdaniem, powinien podejmować tego typu działania. Niestety, nie sądzę, żeby szybko coś się zmieniło w tej kwestii – komentuje radca prawny dr Karolina Mazur.

W tym miejscu należy wyraźnie zaznaczyć, że inicjatywa w sprawie podjęcia środków z subkonta ZUS-u należy do spadkobierców. Brak działań z ich strony powoduje, że część środków zalega na kontach ZUS-u i nie jest w ogóle wypłacana. Dr Mazur podkreśla, że Zakład, choć ma informacje o śmierci ubezpieczonego, to nie dokonuje takiej wypłaty z urzędu. Następuje ona wyłącznie na wniosek spadkobiercy.

– W mojej ocenie, należałoby uregulować te kwestie chociażby poprzez zobowiązanie ZUS-u do informowania osób uposażonych o możliwości odebrania środków zgromadzonych na subkoncie. Zasadniczy kłopot polega jednak na tym, w jaki sposób Zakład ustali grono spadkobierców. Niemniej z uwagi na to, że ZUS jest organem władzy państwowej, nie stanowiłoby większego kłopotu udostępnienie urzędnikom wglądu, np. do rejestru spadkowego – stwierdza Marek Niczyporuk, doradca podatkowy i radca prawny z Kancelarii Ars AEQUI.

Ile mamy czasu?

W celu otrzymania środków zgromadzonych na subkoncie ZUS-u należy w pierwszej kolejności zgłosić się do swojej macierzystej placówki. Tam trzeba ustalić, czy zmarły rzeczywiście miał subkonto. Jak informuje dr Mazur, do wniosku USS należy załączyć dokumenty, m.in. skrócony odpis aktu zgonu ubezpieczonego oraz oryginał lub kopię potwierdzoną za zgodność z oryginałem prawomocnego postanowienia sądu stwierdzającego nabycie spadku bądź zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia.

– *Procedura jest skonstruowana w ten sposób, aby zweryfikować tożsamość spadkobiercy. ZUS dysponuje środkami wyłącznie na wniosek osób uprawnionych. W tej sprawie do Zakładu może się zwrócić beneficjent wskazany przez członka OFE, współmałżonek, byłą współmałżonek po rozwodzie lub też opiekun osoby niepełnoletniej, która dziedziczy środki albo spadkobierca. I tutaj trzeba dodać, że ZUS ma obowiązek wypłacić należne pieniądze w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia takiego wniosku* – podkreśla Marek Niczyporuk.

Ekspert z Kancelarii Ars AEQUI twierdzi, że ustawodawca nie przewidział terminu, w którym należy się zgłosić po pieniądze po zmarłym członku OFE. I dodaje, że brakuje bezpośrednich regulacji pozwalających na ustalenie, by środki zgromadzone na subkoncie ZUS przepadały na rzecz Zakładu czy też Skarbu Państwa. Nie jest jednak wykluczone, że ZUS będzie powoływał się na ogólne zasady przedawnienia roszczeń.

– *Zasadniczo spadkobiercy starają się załatwić formalności dość szybko po śmierci bliskiej osoby. Dodatkowo ograniczenia czasowe narzucają przepisy podatkowe. Osoby najbliższe, które chcą skorzystać ze zwolnienia od podatku od spadków i darowizn, mają tylko 6 miesięcy od stwierdzenia nabycia spadku na złożenie zeznania podatkowego. Rzadko kiedy po tym czasie spadkobiercy jeszcze podejmują jakiegokolwiek czynności dotyczące spadku i ustalania jego składników. To okres, w którym poszukują majątku spadkodawcy bardzo intensywnie. Jeśli jednak w tym czasie nie uda się im stwierdzić, że spadkodawca miał zgromadzone środki na subkoncie ZUS-u, to nie pozbawia ich prawa domagania się ich w przyszłości* – dodaje Marek Niczyporuk.

Kwestie podatkowe

Jak zaznacza dr Mazur, nabycie tytułem dziedziczenia środków z OFE i subkonta ZUS nie podlega opodatkowaniu podatkiem od spadków i darowizn. Ale to nie oznacza, że Zakład wypłaci dokładnie całą zgromadzoną kwotę.

– *Wypłata środków zgromadzonych na subkoncie ZUS podlega opodatkowaniu. Zakład jako płatnik jest zobowiązany do pobrania zryczałtowanego podatku dochodowego w wysokości 19%. Potrąca więc daninę od przekazywanych środków, a na konto uposażonego trafia kwota pomniejszona o ww. wartość* – mówi radca prawny Marek Niczyporuk.

Z kolei dr Mazur zwraca uwagę na to, że część osób myli dwie kwestie. Wydaje im się, że jeżeli jest zwolnienie od podatku od spadków i darowizn, to nie muszą już zapłacić żadnego podatku. Są więc zdzwione, że otrzymują kwotę pomniejszoną o zryczałtowany podatek dochodowy. Niekiedy nawet składają wnioski o zwrot nadpłaconej ww. daniny, co jest działaniem całkowicie nieuzasadnionym. Ekspert dodaje, że jeżeli wypłata z OFE jest opodatkowana na podstawie art. 30a ustawy o PIT, to wówczas podatnik nie musi już tego wykazywać w zeznaniu rocznym – wynika to z art. 45 ust. 3 ustawy o PIT. Zeznaniami rocznymi nie obejmuje się bowiem dochodów opodatkowanych zgodnie z art. 29-30a ustawy o PIT.

– *Najistotniejszy błąd polega na tym, że spadkobiercy nie wiedzą o przysługującym im prawie. W efekcie nie ubiegają się o pieniądze, a w Zakładzie stanowią one środki publiczne. Sama procedura przed ZUS-em pozwala skorygować ewentualne błędy formalne, nad czym powinni czuwać sami urzędnicy. Z pewnością państwo nie powinno czerpać korzyści z niewiedzy swoich obywateli* – podsumowuje radca prawny Marek Niczyporuk.

Pieniądze z OFE, które trafiły do ZUS-u, podlegają dziedziczeniu. Spadkobiercy z reguły o tym nie wiedzą.

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 21, październik 2022 11:56

Alicja Cisowska

Odsłony: 3330

Źródło: IP